

Lectures recomanades

“Principios de un orden social liberal”

Friedrich A. Hayek

El 1966, a Tòquio, un encara jove **Friedrich A. Hayek**, ja reconegut, però que encara no havia guanyat el premi Nobel d'Economia, va pronunciar una conferència amb el títol “*Principios per un ordre liberal*” dins del marc de la *Mont Pelerin Society*. Aquella conferència, on el pensador de Viena sintetitzava la tradició més pura del liberalisme clàssic va ser publicada l'any següent a Londres. Des d'aleshores, s'ha anat publicant en diverses edicions que han anat incorporant alguns altres textos de Hayek estretament relacionats amb quina és i què vol dir ser liberal fins arribar a la primera edició en castellà d'aquest text, magnífic, editat per Unión Editorial al 2001.

En els últims anys, i sobretot, d'ençà la crisi del què és la política en majúscules, hem vist com les paraules han anat perdent el seu significat; hom les utilitza com millor els hi convé. És per això que un text senzill, clar i pedagògic sobre quins són els principis per ordre social, en pau i llibertat, resulta del tot escaient. Per Hayek la llibertat només es pot entendre en la seva accepció negativa, és a dir d'entendre que la funció principal del Estat és la protecció de la vida i la propietat com a pilars fonamentals de qualsevol societat que es vulgui dir lliure. Hayek recull la tradició clàssica de pensadors com Hume, Burke, a Anglaterra, Tocqueville a França o Kant a Alemanya.

Això no vol dir que Hayek –com moltes vegades es vol fer creure– negui qualsevol participació de l'Estat en els temes que avui anomenem de política social sols que, ens diu Hayek, aquesta intervenció de l'Estat ha de ser més una qüestió d'oportunitat (ens adonem que l'Estat pot fer alguna cosa, pot ajudar d'alguna manera) que no pas com a principi (l'Estat té que intervenir sempre amb independència de la seva utilitat). Aquest segon escenari és on estem ara, on la intromissió de l'Estat és total i aquesta té una forta justificació moral i de principi per garantir la igualtat de resultats, impossible en tant no hi ha dues persones que vulguin el mateix, i no per afavorir la igualtat d'oportunitats i la igualtat davant la llei.

Com el seu propi nom indica estem davant d'un llibre que gira entorn els principis i les idees. En un moment, on des d'algunes noves formacions polítiques se'ns diu que les idees no serveixen. Hayek les situa en el centre del debat polític i elimina de la seva anàlisi qualsevol

ombra de relativisme: hi ha idees que funcionen i ens fan més lliures i pròspers en la mesura que s'adapten a la pròpia natura de l'home; i hi ha idees que ens esclavitzen fins l'extrem de posar en perill la nostra pròpia integritat física.

El llibre de Hayek té una versió catalana (en tot cas, comentarem en un altre número de la revista), feta per un dels seus deixebles més il·lustres a Catalunya, **Salvador Millet i Bel**. En aquest cas va ser l'editorial Columna, la que al 1987 va recopilar en petit llibre una sèrie de conferències pronunciades per l'autor en les dècades justament anteriors. La primera de totes elles, també la més llarga i que dona títol al llibre és, “*Què vol dir ser conservador, avui?*” i que, precisament, vol ser un text per recordar quins són els fonaments que ens permeten progressar econòmicament i socialment per tal d'avançar com a individus i com a societat i que convé recordar de tant en quan.

